

Anatoomiline sõnavara

käeluud	– ossa manus
randmeluud	– ossa carpi
kämblaluu	– ossa metacarpalia
sõrmeluud	– ossa digitorum manus, phalanges
kaugmine sõrmelüli	– phalanx distalis
keskne sõrmelüli	– phalanx media
lähimine sõrmelüli	– phalanx proximalis
sõrm (varvas)	– digitus
pöial	– pollex
nimetissõrm	– index
keskmise sõrm	– digitus medius
sõrmuse sõrm	– digitus annularis
väike sõrm	– digitus minimus

Luud (ladina keeles *os* - luu, *ossa* - luud)

Pikad luud - eristatakse kahte jämendunud otsa ja keskosa (nt õlavarreluu).

Lühikesed luud - neil on kõik mõõtmed enam-vähem võrdsed (nt randmeluud).

Lameluud - on õhukesed ja laiad

luud (nt näoluud).

Õlavöõde ühendab ülajäsemete luud lüüsisamba ja rinnakorviga.

Õlavöötme luud:

- rangluu - clavicula

- abaluu - scapula

Ülajäseme vabaosa luud:

- õlavarreluu - humerus

- küünarluu - ulna

- kodarluu - radius

Käeluud – ossa manus

Randmeluud - ossa carpi

Kämblaluu - ossa metacarpalia

Sõrmeluud - ossa digitorum manus e phalanges

Randme luud – ossa carpi

- trapetsluu – os trapezium

- trapetsoidluu – os trapetzoideum

- päitluu – os capitatum

- konksluu – os hamatum

- lodiluu – os scaphoideum

- kuuluu – os lunatum

- kolmkantluu - os triquetrum

- hernesluu – os pisiforme

Kämblaluu – ossa metacarpalia

- kämblaluu pea

- kämblaluu keha

- kämblaluu põhimik

Sõrmeluud – ossa digitorum manus e.phalanges
- kaugmine sõrmelüli
- keskne sõrmelüli
- lähimine sõrmelüli

LIIGESED

Lihtliiges (articulatio simplex) liigestub kaks luud (näit sõrmeliiges).
Liitliiges (articulatio composite) liigestub kolm või enam luud (näit küünarliiges).
Küünarliiges:
õlavarre – küünarluu liiges - *articulatio humeroulnaris*,
õlavarre – kodarluu liiges - *articulatio humeroradialis*,
kodarluu - küünarluu lähimine liiges - *articularis radioulnaris proximalis*,

Käeluude ühendused:

Proksimaalne käeliiges e kodarluu – randmeliiges, *articulatio radiocarpea*.
Distaalne käeliiges e kesk-randmeliiges -*articulatio mediocarpea*.
Randme-kämbalaliigesed- *articulationes carpometacarpeae*

LIIGESTE HAIGUSED

Podagra

Karpaal- ehk randmekanali sündroom

KÜÜNED

1. lamina unguis (corpus unguis) – küüneplaat
2. sulcus matricis unguis – küüne vagu
3. lunula - poolkuu
4. cuticula - küüneäärisnahk
5. vallum unguis (perionychium) - küünevall
6. radix unguis – küünejuur
7. hyponychium - küünealusnahk vaba serva all
8. lectulum unguis - küünelooz e. küüne tald
9. margo liber - vabaserv
10. eponychium – eponühhium – küünenahakelme sõrme naha ja küüneplaadi vahel
11. perionychium – küünteümbruse nahk

KÜÜNTEPROBLEEMID / - HAIGUSED / TERMINID

Onychomalacia – ebanormaalselt pehme küüs

Onychorrhexis Onychorexia - rabedad küüned

Leuconychia – valged täpid küüntel

Pterygium - küünenaha ülekasvamine

Lamellar dystrophy - Lamelaarne ehk lehtjas küüne vabaserva kihistumine

Onychogryphosis – konksküüs / kulliküüs

Küünekisk -kida – hangnail - väike lõhe või rebend küünenahas

Hyponychium - küüneplaadi vaba serva ja sõrmeotsa naha vaheline ala

Hippocratic nails - Kellaklaasiküüned - clubbed nails – Hippokratese sõrmed - kroonilistest haigustest tingitud

Micronychia – väga väikesed küüned

Macronychia - suured küüned

Pachyonychia – paksud küüned
anonychia – küünte puudumine
Onychomadesis – kõikide küünte irdumine
Habit tic – närvilisusest tingitud küünekahjustus
Trachyonychia – kare küüs – „liivapaberiküüs“
Pitting – augud küüntes
Beau jooned – põiki jooned küüntes
Piki triibud küüntes
unguis scindendi - Lõhenevad küüned e. splitting nails

Koilonychia e. spoon nails - lusikaküüned
Onychophagia – nail biting - küünte närimine
Küünepsoriaas - Nail psoriasis
Paronychia – küünevallipõletik
Panaritium (Panariitsium) – sõrme/varbaluukelmepõletik ehk sõrmesööbija või varbasööbija
Pseudomonas aeruginosa – Pseudomonas nfeksiooni lisandumisel küüne värv varieerub pruunist roheliseni

Onychomycosis, tinea unguium – küüneseen
Candia albicans, Candida tropicalis – pärmseened
Scopulariopsis brevicaulis, Aspergillus niger - hallitusseened
Onycholysis – küüne irdumine
Dystrophia unguis mediana canaliformis – lõhe küüne keskel

Exzema – ekseem
Atopic exzema – atoopiline ekseem